پښتو ټولنه
پرله پسې لمبر
(۱۷۶)

د پښتو مصدرونو لارښود

لیکونکی

پوهاند صدیق الله «رښتین»

۱۳۴۴ ش

PROPERTY OF ACKU
7779

...گاه کتاب فرهاد انوری
Farhad Anwari Book Store
...کر وربان سوم کابل
پست بکس ۵۳۱۸

مننه

هسی خو په هر زړه کښی، د یو ښه کار د کولو هیله پرته وي، خو د عمل جامه هله اغوندي چه یو څوک یې
د خوځوي او د هله پاڅیږه! غږ ورته وکړي.

د پښتو ژبې دوه سره زه ډېره زړه او پخواني ملګر تیالرم او خدای شته چه ډېر وخت می په دغه
کار کښی تیر شوی دی، خو سره ددې هم چه یوه په زړه پورې یادګیرنه نه وی نو زه هم په نورو چارو وخت اړوم.
د پوهنې د پیاوړي وزیر: «ډاکټر محمد انس» پوره مننه کوم چه ما ته یې څو ځله د پښتو ژبې د زده کوونکو
د پاره د افغانو د یو نوي لارښود د لیکلو وینا وکړه. هغه ځکه دغې یا دونې زما په اراده کښی قوت پیدا کړ او په یوه هفته
کښی د دغه لارښود په لیکلو بریالی شوم. نو خدای دې وکړي چه په رښتیا سره دا لارښود وظیفه پرځای کړی شي.

«رښتین»

www.libtool.com.cn

د پښتو مصدرونو لارښود

د پښتو مصدرونه د جوړښت له مخې پر پنځه ډوله دي .

۱ـ لام والا : چه په آخر کښې یې د « ل » نښه وي لکه : ساتل ـ وتل ـ لرل .

۲ـ ول والا : چه په آخر کښې یې د « ول » نښه وي لکه : گرزول ـ پوهول .

۳ـ یدل والا : چه په آخر کښې یې د « یدل » نښه وي لکه : گرزېدل ـ پوهېدل .

۴ـ کول والا : چه په آخر کښې یې « کول » راغلې وي لکه : پخلاکول ـ رڼاکول .

۵ـ کېدل والا : چه په آخر کښې یې « کېدل » راغلې وي لکه : پخلاکېدل ـ رڼاکېدل .

د پښتو مصدرونه د معنی له مخې پر درې ډوله دي :

۱ـ لازمي مصدرونه ، چه مفهوم یې یوازې په فاعل تمامېږي او مفعول نه غواړي لکه : وتل ـ تلل او نور .

۲ـ متعدي مصدرونه ، چه مفهوم یې یوازې په فاعل نه تمامېږي او مفعول هم غواړي او په معلوم او مجهول بانديې ویشل کېږي . معلوم ـ لکه : ساتل ،

PROPERTY OF ACKU 7779

او مجهول لکه: وهل کېدل.

٣- حکمي متعدي مصدرونه: چه په معنی کښې لازمي وي او په حکم کښې متعدي وي یعني د (ما - تا) له ضمیرو سره استعمالیږي لکه: خندل - ژړل.

د پښتو مصدرونه د اشتقاق له مخه پر درې ډوله دي:

١- تغیر نه منونکي مصدرونه: چه په حالیه فعلونو کښې یې په فعلي ماده کښې کوم اساسي بدلون نه راځي لکه: ساتل چه د حال فعل یې (ساتم) دی.

٢- قانوني تغیر منونکي مصدرونه: چه په حالیه فعلونو کښې یې یو قانوني بدلون راځي لکه: وتل چه د حال فعل یې (وځم) دی.

٣- بې قانونه تغیر منونکي مصدرونه: چه په حالیه فعلونو کښې یې بې قانونه تغیر راځي لکه: کتل چه د حال فعل یې (ګورم) دی.

دا هم باید ووایو چه د پښتو ټول مصدرونه د ماضیه افعالو د راویستون له مخه قانوني منظم مصدرونه دي، یوازې د حالیه فعلونو د جوړښت له مخه د غه درې ډولونه لري. او س غواړو چه د پښتو مصدرونو له بېلو، بېلو قسمونو څخه د فعلونو د جوړښت شکلونه وښیو او د پښتو ژده کوونکو ته یو نوی لارښود جوړ کړو.

www.libtool.com.cn

لام والا مصدرونه

لام والا مصدرونه په دوو لويو څانګو وېشل کېږي : ۱ـ تغیر نه منونکي مصدرونه

مثال :- منل

	استمراري حال	مطلق حال	امکاني حال	مستقبل	استمراري امر	مطلق امر	استمراري ماضي	مطلقه ماضي	قریبه ماضي	بعیده ماضي	استمراري امکاني ماضي	کتنه
مفرد متکلم	منم	ومنم	منلای شم	و به منم	.	.	منلم	ومنلم	منلی یم	منلی وم	منلای شوم	
جمع متکلم	منو	ومنو	منلای شو	و به منو	.	.	منلو	ومنلو	منلی یو	منلی وو	منلای شو و	
مفرد مخاطب	مني	ومني	منلای شي	و به مني	منه	ومنه	منلې	ومنلې	منلی يې	منلی وې	منلای شوې	
جمع مخاطب	منئ	ومنئ	منلای شئ	و به منئ	منئ	ومنئ	منلئ	ومنلئ	منلی یاست ئ	منلی وئ	منلای شوئ	
مفرد مذکر غایب	مني	ومني	منلای شي	و به مني	مني دي	ودې مني	مانه	و مانه	منلی دی	منلی ؤ	منلای شو	
جمع مذکر غایب	〃	〃	〃	〃	〃	〃	منل	ومنل	منلي دي	منلي وو	منلای شول	
مفرد مؤنث غایب	〃	〃	〃	〃	〃	〃	منله	ومنله	منلې ده	منلې وه	منلای شوه	
جمع مؤنث غایب	〃	〃	〃	〃	〃	〃	منلې	ومنلې	منلې دي	منلې وې	منلای شوې	

یادونه : ۱ـ نور لام والا تغیر نه منونکي مصدرونه چه فعلونو جوړښت لاره یې په پورته ډول ده دادي : اغزل ـ اڅول ـ استول ـ ښښل ـ ځښښل ـ ښلل ـ پلټل ـ پالل ـ
پلورل ـ پوښتل ـ تېرل ـ تلل ـ توکل ـ توېدل ـ تاکل ـ چښل ـ زغمل ـ ځغل ـ څنډل ـ څیرل ـ څیرل ـ راوړل ـ داغل ـ رټل ـ ربېل ـ روزل ـ زبېښل ـ زانګل
زغورل ـ ساتل ـ سپارل ـ ستایل ـ سکښل ـ شارېل ـ شېرل ـ شمېرل ـ شنډل ـ غندل ـ کرل ـ ګالل ـ ګنډل ـ لېږل ـ لوشل ـ لېږل ـ لیکل ـ مینځل ـ وهل . (دټول ۴۷ مصدره)
او درست متعدي دي)

۲) تغیرمنونکي مصدرونه

په لام والا مصدرونو کښې ځینې تغیرمنونکي مصدرونه هم شته چه فعلي ماده ئې په حالیه افعالو کښې تغیر خوري . دا مصدرونه ځینې قانوني شکل لري ، یعني په یوه قسم کښې له دوو څخه زیات مثالونه لري لکه : وتل . او ځینې یې بې قانونه دي چه له یو او دوو څخه زیات مثالونه لري لکه : کتل او نور .

داول قسم مثال : وتل

	استمراري حال	مطلق حال	امکاني حال	مستقبل	استمراري امر	مطلق امر	استمراري ماضي	مطلقه ماضي	قریبه ماضي	بعیده ماضي	استمراري امکاني ماضي	کتنه
مفرد متکلم	وځم	ووځم	وتلای شم	وبه وځم			وتلم	ووتلم	وتلی یم	وتلی یم	وتلای شوم	
جمع متکلم	وځو	ووځو	وتلای شو	وبه وځو			وتلو	ووتلو	وتلي یو	وتلي وو	وتلای شو و	
مفرد مخاطب	وځې	ووځې	وتلای شې	وبه وځې	وځه	ووځه	وتلې	ووتلې	وتلی یې	وتلی وې	وتلای شوې	
جمع مخاطب	وځئ	ووځئ	وتلای شئ	وبه وځئ	وځئ	ووځئ	وتلئ	ووتلئ	وتلي یئ (یاست)	وتلي وئ	وتلای شوئ	
مفرد مذکر غایب	وځي	ووځي	وتلای شي	وبه وځي	وځي دي	ودي وځي	ووت	ووووت	وتلی دی	وتلی و	وتلای شو	
جمع مذکر غایب	〃	〃	〃	〃	〃	〃	وتل	ووتل	وتلي دي	وتلي وو	وتلای شول	
مفرد مؤنث غایبه	〃	〃	〃	〃	〃	〃	وتله	ووتله	وتلې ده	وتلې وه	وتلای شوه	
جمع مؤنث غایبې	〃	〃	〃	〃	〃	〃	وتلې	ووتلې	وتلې دي	وتلې وې	وتلای شوې	

یادونه : ۱ــ ددې قسم نور مصدرونه دا دي : الوتل ـ پرېوتل ـ پورې وتل ـ کښېوتل ـ پرې وتل ـ راوتل ـ ورووتل ـ ننوتل .

۲ ـ ددې قسم مصدرونو په حالیه فعلو نو کښې « ت » په « ځ » بدلیږي او د مصدري علامې پرځای متصل ضمیرونه گرځول کیږي .

۳ ـ په قانوني تغیرمنونکو مصدرونو کښې [خندل ، ژړل ، ویل ، لمبل ، غپل ، بخل] هم راځي ، ددې مصدرو په حالیه فعلو نو کښې د اول توري نه وروسته یو الف یا تیږي او هغوی صیغې قانون سره سمې جوړیږي لکه : [خاندم ـ ژاړم ـ وایم ـ لامبم ـ ناخم] خو دغه مصدرونه یو بل خصوصیت لري چه په ماضي افعالو کښې یې بې لوازمي د جمع مذکر غایب صیغه استعمالیږي ، لکه : وخندل ، خندلي دي ، خندلي وو .

دوهم قسم مثال - کتل

	استمراري حال	مطلق حال	امکاني حال	مستقبل	استمراري امر	مطلق امر	استمراري ماضي	مطلقه ماضي	قریبه ماضي	بعیده ماضي	استمراري امکاني ماضي	کتنه
مفرد متکلم	ګورم	وګورم	کتلای شم	وبه ګورم			کتلم	وکتلم	کتلی یم	کتلی وم	کتلای شوم	
جمع متکلم	ګورو	وګورو	کتلای شو	وبه ګورو			کتلو	وکتلو	کتلي یو	کتلي وو	کتلای شوو	
مفرد مخاطب	ګورې	وګورې	کتلای شې	وبه ګورې	ګوره	وګوره	کتلې	وکتلې	کتلی یې	کتلی وې	کتلای شوې	
جمع مخاطب	ګورئ	وګورئ	کتلای شئ	وبه ګورئ	ګورئ	وګورئ	کتلئ	وکتلئ	کتلي یئ	کتلي وئ	کتلای شوئ	
مفرد مذکر غایب	ګوري	وګوري	کتلای شي	وبه ګوري	ګوري دې	ودې ګوري	کاته، کوت	وکاته	کتلی دی	کتلی ؤ	کتلای شو	
جمع مذکر غایب	〃	〃	〃	〃	〃	〃	کتل	وکتل	کتلي دي	کتلي وو	کتلای شول	
مفرد مؤنث غایبه	〃	〃	〃	〃	〃	〃	کتله	وکتله	کتلې ده	کتلې وه	کتلای شوه	
جمع مؤنث غایبې	〃	〃	〃	〃	〃	〃	کتلې	وکتلې	کبلې دي	کتلې وې	کتلای شوې	

یادونه:- ۱ — د دې قسم مثالونه دادي: لیدل - ختل - پېژندل - وژل - خوړل - موندل - پرانیستل - پرېښودل - اخیستل - لوستل - راوستل - ویشتل - کښېناستل - ځملاستل - اوښتل - غوښتل. چه د حال فعلونه یې په دې ډول راځي: وینم، خېژم، پېژنم، وژنم، خورم، مومم، پرانیځم، پرېږدم، اخلم، لولم، راولم، ولم، کښېنم، ځملم، اوړم، غواړم.

۲ — په دې قسم مصدرونو کښې د حال، مستقبل او امر صیغې یعنې ټول حالیه افعال له استمراري حال څخه د عامې قاعدې سره سم جوړیږي او له د غه پورته ګردان سره هېڅ توپیر نه لري.

۳ — په دې مصدرونو کښې څینې دوه توکیز مصدرونه دي [چه مطلق حال، مطلق امر، او مطلقه ماضي یې] د لجې په فشار جوړیږي - او په اوله څپه یې د اواز زور اچول کیږي لکه: پرانیځم، پرېږدم، راولم، کښېنم، ځملم.

د تلل مصدر گردان

دې مصدر په [مطلق حال ، امر او مطلقه ماضي کښې هم يو تغير راغلی دی او په دې ډول دی .

	استمراری حال	مطلق حال	امکانی حال	مستقبل	استمراری امر	مطلق امر	استمراری ماضی	مطلقه ماضی	قریبه ماضی	بعیده ماضی	استمراری امکانی ماضی	کتنه
مفرد متکلم	ځم	لاړ شم	تللای شم	لاړ به شم			تللم	ولاړم - لاړم	تللی یم	تللی وم	تللای شوم	
جمع متکلم	ځو	لاړ شو	تللای شو	لاړ به شو			تللو	ولاړو	تللی یو	تللی وو	تللای شوو	
مفرد مخاطب	ځې	لاړ شې	تللای شې	لاړ به شې	ځه	لاړ شه	تللې	ولاړې	تللی یې	تللی وې	تللای شوې	
جمع مخاطب	ځئ	لاړ شئ	تللای شئ	لاړ به شئ	ځئ	لاړ شئ	تللئ	ولاړئ	تللی یاست	تللی وئ	تللای شوئ	
مفرد مذکر غایب	ځي	لاړ شي	تللای شي	لاړ به شي	ځي دي	لاړ دي شي	تلو = تہ	ولاړ	تللی دی	تللی ؤ	تللای شو	
جمع مذکر غایب	〃	لاړ شي	〃	〃	〃	〃	تلل	ولاړل	تللي دي	تللي وو	تللای شول	
مفرد مؤنث غایب	〃	لاړه شي	〃	لاړه به شي	〃	لاړه دې شي	تلله	ولاړه	تللې ده	تللې وه	تللای شوه	
جمع مؤنث غایب	〃	لاړې شي	〃	لاړې به شي	〃	لاړې دې شي	تللې	ولاړې	تللې دي	تللې وې	تللای شوې	

يادونه : ١- دې مصدر په مطلق حال او مطلق امر کښې يو بل قانونه تغير راځئ او د [لاړ] کلمه په کښې د شول د مصدر له گردان سره راوړل کيږي .

٢- په ځينو لهجو کښې د [لاړ شم] پر ځای [ولاړ شم] هم ويل کيږي .

د راتلل مصدر ګردان

ددې مصدر په ماضیه فعلو نو کښې هم تغیر راغلی دی چه په لاندې ګربني کښې ښو د ل کیږي.

	استمراري حال	مطلق حال	مستقبل	استمراري امر	مطلق امر	استمراري ماضي	مطلقه ماضي	قریبه ماضي	بعیده ماضي	استمراري امکاني ماضي	کتنه
مفرد متکلم	راځم	راشم	رابه شم			راتلم	راغلم	راغلی یم	راغلی وم	راتلای شوم	
جمع متکلم	راځو	راشو	رابه شو			راتلو	راغلو	راغلي یو	راغلي وو	راتلای شوو	
مفرد مخاطب	راځې	راشې	رابه شې	راځه	راشه	راتلې	راغلې	راغلی یې	راغلی وې	راتلای شوې	
جمع مخاطب	راځئ	راشئ	رابه شئ	راځئ	راشئ	راتلئ	راغلئ	راغلي یاستئ	راغلي وئ	راتلای شوئ	
مفرد مذکر غایب	راځي	راشي	رابه شي	راځي دې	رادې شي	راته	راغی	راغلی دی	راغلی و	راتلای شو	
جمع مذکر غایب	〃	〃	〃	〃	〃	راتلل	راغلل	راغلي دي	راغلي وو	راتلای شول	
مفرد مؤنث غایب	〃	〃	〃	〃	〃	راتله	راغله	راغلې ده	راغلې وه	راتلای شوه	
جمع مؤنث غایب	〃	〃	〃	〃	〃	راتلې	راغلې	راغلې دي	راغلې وې	راتلای شوې	

یادونه: ۱ـ ددې مصدر په [مطلق حال، مطلق مستقبل، او مطلق امر] کښې هم یو تغیر راځي او «ت» یې په «ش» بدلیږي او په مطلقه ماضي او نورو کښې یې «ت» په «غ» اوړي.

۲ـ د [ورتلل ـ درتلل] مصدرونه هم په پوره توګه ګردانیږي لکه: [ورشم، ورشه، ورغلم، درشم، درغلم].

۳ـ د [وړل] مصدر هم یو بې قانونه تغیر منونکی مصدر دی، خو دغه تغیر په مطلق حال او مطلق امر کښې راځي لکه: یوسی = وبسی ـ یوسه = وبسه او مطلقه ماضي یې داسې ده: وبووړه = یووړه ـ خو په استمراري، حال او امر کښې یې کوم تغیر نه راځي، لکه: وړم ـ وړه.

۳- لازم او لازم متعدي مصدرونه

په پښتو کښې ځینې لازم او لازم مترادف مصدرونه شته چه ټولې صیغې یې له یوه ځخه نه جوړیږي، بلکه ځینې یې له یوه او ځینې یې له بل ځخه لاس ته راځي. چه دا تغیرونه په لاندې ډول ښودل کیږي.

۱- ایښودل = کښښودل - ددې مصدر استمراري حال «ږدم» او مطلق حال «کښېږدم» راځي او مطلقه ماضي یې هم له دوهم مصدر ځخه کښښود راځي.

۲- «ویستل = باسل» ددې مصدرو ماضي افعال له اول مصدر ځخه او حالیه فعلونه له دوهم ځخه جوړیږي لکه: باسم، وباسم، وبه باسم، وباسه.

۳- «وښکل = کاږل» ددې مصدرو ماضي افعال له اول مصدر ځخه او حالیه فعلونه له دوهم ځخه جوړیږي لکه: کاږم، وکاږم، وبه کاږم، وکاږه.

۴- «ړل = دړلودل» دړل - له مصدر ځخه ټول افعال جوړیږي او له - دړلودل - ځخه یوازې مطلقه ماضي جوړیږي لکه: دړلود.

۵- «بیول = بوتلل» له بیول - ځخه مطلق افعال نه جوړیږي او هغه له - بوتلل - ځخه راځي لکه: بوځم بوبه ځم، بوځه، بوت.

۶- «چول = چاودل» له - چول - ځخه حالیه افعال او له - چاودل - ځخه ماضي افعال جوړیږي لکه: چوی - وچاود.

۷- «سپړل = سپړدل» له - سپړل - ځخه ټولې صیغې او له - سپړدل» ځخه یوازې ماضي افعال جوړیږي لکه: وسپړد، سپړدلی دی.

www.libpool.com.cn

٨ــ « بنوول = ښودل » له ښوول څخه متولې صیغې او له ښودل څخه یوازې ماضي افعال جوړیږي لکه: وښوو ښودلی دی.

٩ــ « رول = رودل » له ـ رول څخه متولې صیغې او له ـ رودل ـ څخه یوازې ماضي افعال جوړیږي لکه: ورود ـ رودلی دی.

١٠ــ « کینل = کښېنستل » له ـ کینل ـ څخه د حال فعلونه او له ـ کښېنستل ـ څخه ماضي فعلونه جوړیږي لکه: کینم ـ وکښېنست.

١١ــ « کول = کړل » د حال فعلونه له دواړو ونه راځي او استمراري ماضي له کول ـ څخه او قریبه او بعیده له ـ کړل څخه جوړیږي لکه: کوی = کړی ـ کاوه ـ کړی دی، کړی ؤ.

١٢ــ « کېدل = شول » له کېدل څخه استمراري صیغې راځي لکه: کېږي، کېده. او له ـ شول ـ څخه بې له استمراري ماضي څخه نور متول افعال راځي لکه: شي، وشي، وشو، شوی دی، شوی ؤ.

١٣ــ « بایلل = بایلودل » له ـ بایلل ـ څخه متول افعال راځي او له ـ بایلودل ـ څخه یوازې ماضي افعال جوړیږي لکه: بایلود، بایلودلی دی.

١٤ــ « نیول = نیسل » د حال فعلونه له ـ نیسل ـ څخه او ماضي فعلونه له ـ نیول ـ څخه جوړیږي لکه: نیسم ـ ونیوه.

یادونه: د دې مصدرونو نور فعلونه د لام والا مصدر د عامې قاعدې سره سم جوړیږي.

www.libtool.com.cn

۴ — ول- والا مصدرونه

د ل- والا مصدرونه په دوه ډوله دي: یو هغه دي چه اول جزیې صفت او د ذات نوم نه وي لکه: [گرزول - رسول] او بل هغه دي چه اوجزیې یا صفت او یا د ذات نوم وي لکه: [پاڅول. گامول] دغه دواړه د افعالو په گردان کښې سره توپیر لري، خو د افعالو جوړښت یې د یو قانون له مخې کیږي او په دغه وجه قانوني مصدرونه گڼل کیږي.

د اول قسم مثال: پاڅول، گرزول

	استمراري حال	مطلق حال	امکاني حال	مستقبل	استمراري امر	مطلق امر	استمراري ماضي	مطلقه ماضي	قریبه ماضي	بعیده ماضي	استمراري امکاني ماضي	کتنه
مفرد متکلم	گرزوم	وگرزوم	گرزولای شم	وبه گرزوم			گرزولم	وگرزولم	گرزولی یم	گرزولی وم	گرزولای شوم	
جمع متکلم	گرزوو	وگرزوو	گرزولای شو	وبه گرزوو			گرزولو	وگرزولو	گرزولي یو	گرزولي وو	گرزولای شوو	
مفرد مخاطب	گرزوې	وگرزوې	گرزولای شې	وبه گرزوې	گرزوه	وگرزوه	گرزولې	وگرزولې	گرزولی یې	گرزولی وې	گرزولای شوې	
جمع مخاطب	گرزوئ	وگرزوئ	گرزولای شئ	وبه گرزوئ	گرزوئ	وگرزوئ	گرزولئ	وگرزولئ	گرزولي یئ	گرزولي وئ	گرزولای شوئ	
مفرد مذکر غایب	گرزوي	وگرزوي	گرزولای شي	وبه گرزوي	گرزوي دې	ودې گرزوي	گرزاوه	وگرزاوه	گرزولی دی	گرزولی و	گرزولای شو	
جمع مذکر غایب	〃	〃	〃	〃	〃	〃	گرزول	وگرزول	گرزولي دي	گرزولي وو	گرزولای شول	
مفرد مؤنث غایب	〃	〃	〃	〃	〃	〃	گرزوله	وگرزوله	گرزولې ده	گرزولې وه	گرزولای شوه	
جمع مؤنث غایب	〃	〃	〃	〃	〃	〃	گرزولې	وگرزولې	گرزولې دي	گرزولې وې	گرزولای شوې	

یادونه: ۱— دغه راز مشهور مصدرونه دادي: اړول، الوزول، بهول، پاڅول، تښتول، ټکول، جنگول، چڼول، چلول، څړول، زغلول، ځغلول، خندول، خوړول، ځوړول، څملول، خېژول، خوځول، ډارول، ډوبول، ړنګول، شلول، غځول، غوړځول، غوړول، غوټول، لټول، لړزول، لگول، لمبول، لمسول، لوبول، رغړول، غړول، نړول، نښلول، درول، وېرول.

۲— د دغه راز مصدرونو د افعالو گردان د لام والا مصدرونو په شان کیږي او په مطلقو افعالو کښې بل کومې فعل ته ضرورت نه لري.

دوهم قسم [ول] والا مصدر مثال: ویښول

	استمراري حال	مطلق حال	امکاني حال	مستقبل	استمراري امر	مطلق امر	استمراري ماضي	مطلقه ماضي	قریبه ماضي	بعیده ماضي	استمراري امکاني ماضي	کتنه
مفرد متکلم	ویښوم	ویښ کړم	ویښولای شم	ویښ به کړم			ویښولم	ویښ کړم	ویښ کړی یم	ویښ کړی وم	ویښولای شوم	
جمع متکلم	ویښو و	ویښ کړو	ویښولای شو	ویښ به کړو			ویښو لو	ویښ کړو	ویښ کړی یو	ویښ کړی وو	ویښولای شوو	
مفرد مخاطب	ویښوې	ویښ کړې	ویښولای شې	ویښ به کړې	ویښوه	ویښ کړه	ویښو لې	ویښ کړې	ویښ کړی یې	ویښ کړی وې	ویښولای شوې	
جمع مخاطب	ویښوئ	ویښ کړئ	ویښولای شئ	ویښ به کړئ	ویښوئ	ویښ کړئ	ویښو لئ	ویښ کړئ	ویښ کړی یئ	ویښ کړي وئ	ویښولای شوئ	
مفرد مذکر غایب	ویښوي	ویښ کړي	ویښولای شي	ویښ به کړي	ویښوي دې	ویښ دې کړي	ویښاوه	ویښ کړ	ویښ کړی دی	ویښ کړی ؤ	ویښولای شو	
جمع مذکر غایب	〃	〃	〃	〃	〃	〃	ویښول	ویښ کړل	ویښ کړي دي	ویښ کړي وو	ویښولای شول	
مفرد مؤنث غایب	〃	〃	〃	〃	〃	〃	ویښو نه	ویښه کړه	ویښه کړې وه	ویښه کړې وه	ویښولای شوه	
جمع مؤنث غایب	〃	〃	〃	〃	〃	〃	ویښو لې	ویښې کړلې	ویښې کړې دي	ویښې کړې وې	ویښولای شوې	

یادونه: ۱ــ دغه راز نور مشهور مصدرونه دادي: ارزانول، اسانول، اوچتول، اوارول ـ اوږدول، بارول، بلول، بندول، بویول، بېلول، بدلول، پاکول، ماتول، مړول، نیمول، وازول، وچول، ورانول، یادول، پخول، خبرول، لږول، ډېرول، پټول، پراخول، پورول، پوهول، تشول، ډکول ـ خرگندول، خیرول، خپرول، خپلول، ټولول، جوړول، جګول، چاپول، ځایول، تودول، تویول، تیارول، تاوول، تنګول، تاوانول، خرابول، خرڅول ـ خښول، خوږول، خوشالول، دمول، روانول، درنول، سپکول، سمول، رنګول، روښانول، زیاتول، ړندول، ژوبلول، سپینول، سړول، غوځول ـ غوړول، کږول، کوزول، وډول.

۲ــ ددغه ډول مصدرونو استمراري حال، اوامر، او ماضي د اول قسم [ول] والا مصدر په قانون جوړیږي او په نورو افعالو کښې د کړل مصدر گردانیږي.

۵ — بيدل والا مصدرونه

بيدل والا مصدرونه د « ول » والا په شان دوه رازه دي ، يو هغه دي چه اول جزء يې نه صفت او نه دذات نوم وي . او بل هغه دي چه اول جزء يې يا صفت او يا دذات نوم وي . دغه دواړه مصدرونه دافعالو داشتقاق له مخې سره تو پير لري ، خو قانوني مصدرونه کټ مټ لکه کيږي او افعال يې ديو قانون له مخې جوړيږي .

داول قسم مثال : رسېدل

	استمراري حال	مطلق حال	امکاني حال	مستقبل	استمراري امر	مطلق امر	استمراري ماضي	مطلقه ماضي	قريبه ماضي	بعيده ماضي	استمراري امکاني ماضي	کتنه
مفرد متکلم	رسېږم	ورسېږم	رسېدلای شم	وبه رسېږم			رسېدلم	ورسېدلم	رسېدلی يم	رسېدلی وم	رسېدلای شوم	
جمع متکلم	رسېږو	ورسېږو	رسېدلای شو	وبه رسېږو			رسېدلو	ورسېدلو	رسېدلي يو	رسېدلي وو	رسېدلای شوو	
مفرد مخاطب	رسېږې	ورسېږې	رسېدلای شې	وبه رسېږې	رسېږه	ورسېږه	رسېدلې	ورسېدلې	رسېدلی يې	رسېدلی وې	رسېدلای شوې	
جمع مخاطب	رسېږئ	ورسېږئ	رسېدلای شئ	وبه رسېږئ	رسېږئ	ورسېږئ	رسېدلئ	ورسېدلئ	رسېدلي يئ	رسېدلي وئ	رسېدلای شوئ	
مفرد مذکر غايب	رسېږي	ورسېږي	رسېدلای شي	وبه رسېږي	رسېږي دې	ودې رسېږي	رسېده	ورسېد	رسېدلی دی	رسېدلی و	رسېدلای شو	
جمع مذکر غايب	〃	〃	〃	〃	〃	〃	رسېدل	ورسېدل	رسېدلي دي	رسېدلي وو	رسېدلای شول	
مفرد مونث غايب	〃	〃	〃	〃	〃	〃	رسېدله	ورسېدله	رسېدلې ده	رسېدلې وه	رسېدلای شوه	
جمع مونث غايب	〃	〃	〃	〃	〃	〃	رسېدلې	ورسېدلې	رسېدلې دي	رسېدلې وې	رسېدلای شوې	

يادونه : ۱ — د دغه قسم مصدرونو د افعالو ګردان د [لام والا مصدر] په قانون برابر يږي ، يوازې په حال کښې يې « د » په « ږ » بدليږي .

۲ — په ځينو [لام والا مصدرونو] کښې چه د « ول » په ځاى « يدل » راشي نو [يدل] والا مصدر ترې جوړيږي ، يوازې [الوزول ، خېژول] ورنه وتلي دي .

دوهم قسم مثال — وبښېدل

	استمراري حال	مطلق حال	امکاني حال	مستقبل	استمراري امر	مطلق امر	استمراري ماضي	مطلقه ماضي	قريبه ماضي	بعيده ماضي	استمراري امکاني ماضي	کتنه
مفرد متکلم	وبښيږم	وبښ شوم	وبښېدلای شم	وبښ به شم			وبښېدلم	وبښ شوم	وبښ شوی يم	وبښ شوی وم	وبښېدلای شوم	
جمع متکلم	وبښيږو	وبښ شو	وبښېدلای شو	وبښ به شو			وبښېدلو	وبښ شوو	وبښ شوي يو	وبښ شوي وو	وبښېدلای شوو	
مفرد مخاطب	وبښيږې	وبښ شې	وبښېدلای شې	وبښ به شې	وبښيږه	وبښ شه	وبښېدلې	وبښ شوې	وبښ شوی يې	وبښ شوی وې	وبښېدلای شوې	
جمع مخاطب	وبښيږئ	وبښ شئ	وبښېدلای شئ	وبښ به شئ	وبښيږئ	وبښ شئ	وبښېدلئ	وبښ شوئ	وبښ شوي ئ	وبښ شوي وئ	وبښېدلای شوئ	
مفرد مذکر غايب	وبښيږي	وبښ شي	وبښېدلای شي	وبښ به شي	وبښيږه دې	وبښ دې شي	وبښېده	وبښ شو	وبښ شوی دی	وبښ شوی و	وبښېدلای شو	
جمع مذکر غايب	〃	〃	〃	〃	〃	〃	وبښېدل	وبښ شول	وبښ شوي دي	وبښ شوي وو	وبښېدلای شول	
مفرد مؤنث غايب	〃	وبښه شي	〃	وبښه به شي	〃	وبښه دې شي	وبښېده	وبښه شوه	وبښه شوې ده	وبښه شوې وه	وبښېدلای شوه	
جمع مؤنث غايب	〃	وبښې شي	〃	وبښې به شي	〃	وبښې دې شي	وبښېدلې	وبښې شوې	وبښې شوې دي	وبښې شوې وې	وبښېدلای شوې	

يادونه: ١— دغه ډول مصدرونو [استمراري افعال] د [لام والا مصدرو] په قانون جوړيږي. يوازې مصدري «د» په «ږ» بدليږي. او په نورو افعالو کښې يې د [شول] مصدر ګرداڼيږي.

۶ — اکول والا مصدرونه

[کول والا مصدرونه] دمعنی له مخې دوه ډوله دي : یو هغه دي چه اول توکی یې دفعل جزء ګرزېدلی وي ؛ او بې مفعول غواړي لکه : غنم غوبل کول .

او بل هغه دی چه اول توکی یې دمصدر جزء نه وي بلکې په خپله مفعول وي لکه : غوبل کول دغه مصدرونه داشتقاق له مخې قانوني مصدرونه دي ، او استمراري صیغې یې دلام والا مصدرونو په شان ؛ او نورې صیغې یې د[کېدل] په ګردان سره جوړېږي .

مثال : پخلا کول

	استمراري حال	مطلق حال	امکاني حال	مستقبل	استمراري امر	مطلق امر	استمراري ماضي	مطلقه ماضي	قریبه ماضي	بعیده ماضي	استمراري امکاني ماضي	کښنه
مفرد متکلم	پخلا کوم	پخلا کړم	پخلا کولای شم	پخلا به کړم			پخلا کولم	پخلا کړلم	پخلا کړی یم	پخلا کړی وم	پخلا کولای شوم	
جمع متکلم	پخلا کوو	پخلا کړو	پخلا کولای شو	پخلا به کړو			پخلا کولو	پخلا کړلو	پخلا کړي یو	پخلا کړي وو	پخلا کولای شوو	
مفرد مخاطب	پخلا کوې	پخلا کړې	پخلا کولای شې	پخلا به کړې	پخلا کوه	پخلا کړه	پخلا کولې	پخلا کړلې	پخلا کړي یې	پخلا کړي وې	پخلا کولای شوې	
جمع مخاطب	پخلا کوئ	پخلا کړئ	پخلا کولای شئ	پخلا به کړئ	پخلا کوئ	پخلا کړئ	پخلا کولئ	پخلا کړلئ	پخلا کړي یئ	پخلا کړي وئ	پخلا کولای شوئ	
مفرد مذکر غائب	پخلا کوي	پخلا کړي	پخلا کولای شي	پخلا به کړي	پخلا کوې دې	پخلا دې کړي	پخلا کاوه	پخلا کړ	پخلا کړی دی	پخلا کړی و	پخلا کولای شو	
جمع مذکر غایب	〃	〃	〃	〃	〃	〃	پخلا کول	پخلا کړل	پخلا کړي دي	پخلا کړي وو	پخلا کولای شول	
مفرد مونث غایبه	〃	〃	〃	〃	〃	〃	پخلا کوله	پخلا کړه	پخلا کړې ده	پخلا کړې وه	پخلا کولای شوه	
جمع مونث غایبه	〃	〃	〃	〃	〃	〃	پخلا کولې	پخلا کړې	پخلا کړې دي	پخلا کړې وې	پخلا کولای شوې	

یادونه : داول قسم [کول] والا ځینې مصدرونه دا دي .

پاتې کول ، پرې کول ، پورې کول ، پوکول ، خپه کول ، ورکول ، راکول .

www.libtool.com.cn

۷ـ کېدل والا مصدرونه

کېدل والا مصدرونه هم د [کول] والا په شان دمعنی له مخې په دوه ډوله دي لکه: [غنم غوبل کېدل] او [غوبل کېدل] دامصدرونه هم د اشتقاق له مخې قانوني مصدرونه دي ، ټولې صيغې يې د دوهم قسم [يدل] والا مصدرونو په شان جوړيږي . يعنې په استمراري افعالو کښې «د» په «ږ» بدليږي او نور افعال د [شول] دګردان په واسطه جوړيږي .

لکه: پخلاکېدل

	استمراري حال	مطلق حال	امکاني حال	مستقبل	استمراري امر	مطلق امر	استمراري ماضي	مطلقه ماضي	قريبه ماضي	بعيده ماضي	استمراري امکاني ماضي	کتنه
مفرد متکلم	پخلاکېږم	پخلا شم	پخلاکېدلای شم	پخلا به شم			پخلاکېدم	پخلا شوم	پخلا شوی یم	پخلا شوی وم	پخلاکېدلای شوم	
جمع متکلم	پخلاکېږو	پخلا شو	پخلاکېدلای شو	پخلا به شو			پخلاکېدو	پخلا شوو	پخلا شوي یو	پخلا شوي وو	پخلاکېدلای شوو	
مفرد مخاطب	پخلاکېږې	پخلا شې	پخلاکېدلای شې	پخلا به شې	پخلاکېږه	پخلا شه	پخلاکېدې	پخلا شوې	پخلا شوی یې	پخلا شوی وې	پخلاکېدلای شوې	
جمع مخاطب	پخلاکېږئ	پخلا شئ	پخلاکېدلای شئ	پخلا به شئ	پخلاکېږئ	پخلا شئ	پخلاکېدئ	پخلا شوئ	پخلا شوي یئ	پخلا شوي وئ	پخلاکېدلای شوئ	
مفرد مذکر غایب	پخلاکېږي	پخلا شي	پخلاکېدلای شي	پخلا به شي	پخلا دې کېږي	پخلا دې شي	پخلاکېده	پخلا شو	پخلا شوی دی	پخلا شوی و	پخلاکېدلای شو	
جمع مذکر غایب	〃	〃	〃	〃	〃	〃	پخلاکېدل	پخلا شول	پخلا شوي دي	پخلا شوي وو	پخلاکېدلای شول	
مفرد مؤنث غایبه	〃	〃	〃	〃	〃	〃	پخلاکېده	پخلا شوه	پخلا شوې ده	پخلا شوې وه	پخلاکېدلای شوه	
جمع مؤنث غایبې	〃	〃	〃	〃	〃	〃	پخلاکېدې	پخلا شوې	پخلا شوې دي	پخلا شوې وې	پخلاکېدلای شوې	

یادونه: په ټولو [کول] والا مصدرونو کښې چه د «کول» په ځای [کېدل] راوړل شي نو [کېدل] والا مصدرونه ترې جوړيږي . لکه: پاتې کېدل ، پرېکېدل او نور.

www.libtool.com.cn

١ـ د تلو [لام والا مصدرونو] استمراري حال داسې جوړېږي چه د فعل ماده پـه پای کښې متصل ضميرونه ګر دانيږي متصل ضميرونه دادی [م ، و ، ې ، ئ ، ي] لکه : [ساتم ـ ساتو ـ ساتې ـ ساتئ ـ ساتي] يا [ګورم ـ ګورو ـ ګورې ـ ګورئ ـ ګوري] .

٢ـ مطلق حال ـ د استمراری حال په سرکښې د [و] په زياتولو جوړېږي لکه : [وساتم ـ وساتو ـ وساتې ـ وساتئ ـ وساتي]

٣ـ امکانی استمراری حال ـ د فعلی صفت په آخر کښې د [شم ـ شو] په ګردانولو جوړېږي لکه : [ساتلای شم ساتلای شو ـ ساتلای شې ـ ساتلای شئ ساتلای شي] .

٤ـ امکاني مطلق حال ـ د امکاني استمراری حال په سرکښې د [و] په زياتولو جوړېږي لکه : [وساتلای شم ـ وساتلای شو ـ . . .] ترآخره .

٥ـ استمراری مخاطب امر ـ د مصدری [ل] پر ځای د [ه ـ ئ] په راوړلو جوړېږي لکه : [ساته ـ ساتئ]

٦ـ د مطلق امر د پاره د استمراری امر په سرکښې [و] زياتېږي لکه : [وساته ـ وساتئ] او د غايب د پاره له [و] نه وروسته [دې] راوړل کېږي لکه : [ودې ساتي]

۷ـ مستقبل ـ د مطلق حال په مخ کښې د [به] په راوړلو جوړیږي لکه: [و به ساتم ـ و به ساتو] تر آخره

۸ـ استمراري مستقبل ـ د استمراري حال په آخر کښې د [به] په راوړلو جوړیږي لکه [ساتم به ـ ساتو به] تر آخره.

ماضیه فعلونه:

۹ـ استمراري ماضي په دې ډول راځي چه د مصدر په آخر کښې متصل ضمیرونه گردانیږي او اته صیغې لري لکه: [ساتلم ـ ساتلو ـ ساتلې ـ ساتلئ ـ ساته ساتل ـ ساتله ـ ساتلې.

۱۰ـ د مطلق ماضي دپاره د استمراري ماضي په سر کښې [و] زیاتیږي لکه: وساتلم ـ وساتلو ـ وساتلې ـ وساتلئ ...] تر آخره

۱۱ـ امکاني استمراري ماضي ـ د فعلي صفت په آخر کښې [شوم ـ شوو ـ تر آخره] گردانیږي لکه: [ساتلای شوم ـ ساتلای شوو ... تر آخره].

۱۲ـ امکاني مطلقه ماضي ـ د امکاني استمراري په سر کښې د [و] په زیاتولو جوړیږي لکه: [وساتلای شوم ـ وساتلای شوو. تر آخره.

۱۳ـ نژدې ماضي د فعلي صفت په پای کښې د [یم ـ یو ـ یې ـ یئ ـ دی ـ ده ـ دي] په گردانولو جوړیږي ـ لکه: [ساتلی یم ـ ساتلي یو ـ ساتلي یې ـ ساتلي یئ ـ ساتلی دی ـ ساتلې ده ـ ساتلي دي ـ ساتلې دي.

www.libtool.com.cn

۱۴ــ لیری ماضی ـ دفعلی صفت په پای کښی د [وم ـ وو ـ وه ـ وې] په گردانولو جوړیږی لکه: [ساتلی وم ـ ساتلی وو ـ ساتلی وې ـ ساتلی وئ ـ ساتلی ؤ ـ ساتلي وو ـ ساتلې وه ـ ساتلې وې.

۱۵ــ احتمالي ماضي ـ دفعلی صفت په پای کښی [به وی] راځی لکه: [راغلی به وی ـ تللی به وی]

۱۶ــ تاکیدی ماضی ـ له لیری ماضی څخه دفعلي صفت په پاکښی د [به] په زیاتولو جوړیږي لکه: [راغلی به ؤ ـ تللی به ؤ.

۱۷ــ تمنایي ماضی ـ دفعلی صفت په پای کښی [وای راوړل کیږی لکه: که تللی وای ـ که راغلی وای.

۱۸ــ که چیری دمصدر د [ل] پرځای د [ونکی] نښه راشی فاعلی صفت تری جوړیږي لکه: [ساتونکی ـ کتونکی] او په حال او راتلونکی پوری اړه لری.

۱۹ــ که چیرې دمصدر په آخر کښی [نرمه ی] راوړل شي، نو په متعدی افعالو کښی تری مفعولي صفت او په لازمي افعالو کښی ورځنې فاعلی صفت جوړیږي لکه: [ساتلی ـ بللی ـ راغلی ـ تللی] دا صیغی په تیره زمانه اړه لري.

مجهول فعلونه

ټول مجهول فعلونه له مجهول متعدي مصدر څخه جوړېږي، دغه راز مصدرونه له اصلي متعدي مصدر او کو کي مصدر [کېدل] له ترکيب څخه لاس ته راځي لکه: [وهل کېدل - غوڅول کېدل] د افعالو د جوړولو لارې په لاندې ډول ښودل کېږي.

١- استمراري حال له اصلي مصدر نه وروسته د [کېږي] په ګردان جوړېږي لکه: [وهل کېږم - وهل کېږو] تر آخره.

٢- په استمراري مستقبل کښې ورسره [به] زياتېږي لکه: [وهل کېږم به - وهل کېږو به] تر آخره.

٣- په امکاني حال کښې د ټولو مرکبو مصدرونو په آخر کښې «شم - شو» ګردانېږي لکه: [وهل کېدلای شم - وهل کېدلای شو.] تر آخره

٤- په مطلق حال کښې له اصل مصدر نه د مخه «و» او وروسته [شم - شو] ګردانېږي لکه: [و وهل شم - و وهل شو] تر آخره

٥- په مطلق مستقبل کښې [د مطلق حال] له [و] نه وروسته [به] زياتېږي لکه: [و به وهل شم - و به وهل شو] تر آخره

٦- په غائب امر کښې له [و] نه وروسته «دې» زياتېږي لکه: [و دې وهل شي.] تر آخره

٧- په استمراري ماضي کښې له اصلي مصدر نه وروسته [کېدل] ګردانېږي لکه: [وهل کېدم - وهل کېدو] تر آخره

www.libtool.com.cn

۸– په مطلقه ماضي کښې له اصل مصدر نه د مخ « و » او وروسته تر «شوم - شو» ګردانيږي لکه [و وهل شوم - و وهل شوو ...] تر آخره .

۹– په نژدې ماضي کښې له اصل مصدر نه وروسته [شوی یم ، شوي یو] ګردانيږي . لکه : [وهل شوی یم - وهل شوي یو ...] تر آخره

۱۰– په ليرې ماضي کښې له اصل مصدر نه وروسته [شوی وم - شوي وو] ګردانيږي لکه : [وهل شوی وم - وهل شوي وو ...] تر آخره

یادونه : د دوهم قسم [ول والا] او [کول والا] مصدرونو استمراري فعلونه په پوره قانون برابر جوړيږي لکه : [غوښول کيږي - پرې کول کيږي] ګر په مطلق حال کښې د مخفف فعلي صفت نه وروسته [شم - شو] او په مطلقه ماضي کښې [شوم ، شوو] او په نژدې ماضي کښې [شوی یم] او په ليرې ماضي کښې [شوی وُ] ګردانيږي لکه : [غوښ کړ شم - غوښ کړ شوم - غوښ کړ شوی یم] او په مطلق مستقبل کښې له اول جزء نه وروسته [به] او په غائب امر کښې [دې] راوړل کيږي لکه : [غوښ به کړ شي - غوښ دې کړ ی شي] .

منفي فعلونه

په پښتو کښې منفي فعلونه په وروسته ډول جوړېږي :

۱ــ د حاضر امر د نفي د پاره د امر په سر کښې [مه] راځي لکه: [مه منه، مه ګوره، مه غوځوه، مه پرېکوه]

۲ــ په مرکبو افعالو کښې [مه] د اول جزء او کومکي فعل تر منځ راځي لکه: [خوار مه شې - ورک مه شې].

۳ــ د غایب امر د نفي د پاره د [و] په ځای [نه] راځي لکه: [نه دې ګوري - نه دې خوري].

۴ــ په ملتو لو استمراري افعالو کښې د نفي توری [نه] له فعل نه د مخه راځي لکه: [نه خوري - نه مني - نه تللم - نه پاڅېدلم].

۵ــ په ملتو لو مطلقه افعالو کښې د [نه] توری له [و] نه یا د اول جزء نه وروسته د فعل په منځ کښې راځي. لکه: [و نه منم] و نه خورم - و به نه مني] کښې نه نی - پورې نه وځي - و نه مانه - پا نه څېد].

۶ــ په نږدې او لیرې ماضي او نورو ماضي ګانو کښې د [نه] توری له وروستي کومکي فعل نه د مخه راځي. لکه: [لیدلی نه یم - کښتلی نه وم - پرې کړ شوی نه دی - لېږل شوی نه دی - وهل شوی نه دی] او نور.

د مصدرونو معنی

www.libtool.com.cn

لام والا مصدرونو اول قسم

مصدر	معنی	مصدر	معنی	مصدر	معنی	مصدر	معنی	مصدر	معنی	مصدر	معنی	مصدر	معنی
اغزل	خمیر کردن	تاکل	تعین کردن	سپارل	سپردن	لوشل	دوشیدن	مینځل	شستن	نخل	رقصیدن	راوړل	آوردن
اچول	انداختن	چنبل	نوشیدن	ستایل	ستودن	لیږل	فرستادن	منل	قبول کردن	کتل }	دیدن	ویشتل	زدن
استول	فرستادن	څټل	لیسیدن	سکښل	قیچی کردن و برش کردن	لیکل	نوشتن	وهل	زدن	لیدل }		کښېناستل	نشستن
بنبل	بخشیدن	ځنډل	تکاندن	شاربل	جک زدن	لام والا مصدرونه دوهم قسم				ختل	بالا شدن	څملاستل	خوابیدن
بلل	دعوت نمودن	څیرل	چیر کردن	شړل	راندن					پېژندل	شناختن	اوښتل	گشتن
پلټل	تفتیش نمودن	څېړل	تتبع کردن	شمېرل	شمردن	وتل	برامدن	ورووتل	برامدن	وژل	کشتن	غوښتل	خواستن
پالل	پروریدن	داغل	داغ کردن	ښندل	بخشیدن	الوتل	پریدن	ننوتل	داخل شدن	خوړل	خوردن	راتلل	آمدن
پلورل	فروختن	رټل	توبیخ دادن	غندل	بدگفتن	پریوتل	افتیدن	خندل	خندیدن	موندل	یافتن	تلل }	رفتن
پوښتل	پرسیدن	روزل	پرورش نمودن	کرل	کاشتن	پورې وتل	از دریا عبور نمودن	ژړل	گریستن	پرانستل	کشودن	ورتلل }	
تړل	بستن	زبېښل	چوشیدن	ګالل	تحمل شدن	کښېوتل	گرفتار شدن	ویل	گفتن	پرېښودل	گذاشتن	وړل	بردن
تلل	وزن کردن	زانګل	گاز خوردن	ګنډل	دوختن	تېروتل	بازی خوردن	لمبل	غسل کردن	لوستل	خواندن	ایښودل	نهادن
توکل	تف کردن	ژغورل	نجات دادن	لهل		راوتل	برامدن	غپل	عفعف کردن	راوستل	آوردن	ویستل	کشیدن

مصدر	معنی	مصدر	معنی	مصدر	معنی	مصدر	معنی	مصدر	معنی	مصدر	معنی	مصدر	معنی
لرل	داشتن	ول والا مصدرونه اول قسم				لټول	پالیدن	ول والا مصدرونه دوهم قسم				لږول	کم کردن
بیول	بردن					لړزول	لرزاندن					ډېرول	زیاد کردن
چوول	شق کردن	اورول	شنواندن	څورول	جوردادن	لګول	درددادن	ارزانول	ارزان ساختن	وازول	باز نمودن	پټول	مخفی نمودن
سپېرل	شگفتن	الوزول	پراندن	څڅول	چکاندن	لمبول	غسل دادن	اسانول	آسان ساختن	وچول	خشک کردن	پراخول	وسیع ساختن
بشودل	نشاندن	بهول	جاری ساختن	څملول	خواباندن	لمسول	تحریک نمودن	اوچتول	بالا کردن	ودانول	تعمیر کردن	پورول	قرض کردن
روول	کمیدن	پاڅول	خیزاندن	خوځول	شوردادن	لوبول	{به بازی مشغول نمودن}	اوارول	هموار نمودن	ورانول	تخریب کردن	پوهول	فهماندن
کینل	کندن	تښتول	گریزاندن	ډارول	ترساندن	غړول	چشم کشودن	اوږدول	امتداد دادن	یادول	حفظ کردن	تشول	خالی کردن
کول	کردن	ټکول	کوفتن	ډبول	زدن	رغړول	لول دادن	بارول	حمل کردن	پخول	پختن	ډکول	پر نمودن
کیدل	شدن	جنگول	جنگاندن	رپول	شوردادن	نړول	ویران کردن	بلول	افروختن	خبرول	خبر کردن	څرګندول	ظاهر کردن
بایلل	باختن	چغول -		شلول	سکلاندن	نښلول	چسپاندن	بندول	بند کردن	ټولول	فراهم نمودن	څیرول	چیر کردن
		چلول	چلاندن	غزول	نواختن	درول	ایستاده کردن	بهول	جاری ساختن	جوړول	ساختن	خپرول	نشر نمودن
		ځړول	آویزان کردن	غورځول	انداختن	ویرول	ترساندن	بدلول	تبدیل کردن	جګول	بالا کردن	خپلول	از خود ساختن
		زغلول	دواندن	غوړول	هموار کردن			پاکول	پاک نمودن	چاپول	طبع نمودن	تویول	ریختاندن
		ځلول	درخشاندن	غولول	بازی دادن			ماتول	شکستاندن	ځایول	جای نمودن	تیارول	تهیه نمودن
		خندول	تال دادن	خېژول	بالا کردن			مړول	سیر نمودن	تودول	گرم ساختن	تاوول	تابیدن

www.libtool.com.cn

PROPERTY OF ACKU ۷۷۷۹

مصدر	معنی
تنگول	تنگ ساختن
تاوانول	تاوان ساختن
خرابول	خراب ساختن
خرڅول	فروختن
خښول	گور نمودن
خوږول	شیرین ساختن
خوشالول	خوش کردن
دمول	دم کردن
روانول	روان کردن
درنول	گرنگ ساختن
سپکول	سبک ساختن
رنگول	رنگ کردن
روښانول	روشن ساختن
زیاتول	زیاد ساختن
ښندول	کور نمودن

مصدر	معنی
ژوبلول	مجروح ساختن
سپینول	سفید ساختن
سړول	سرد ساختن
غوڅول	بریدن
غوړول	چرب ساختن
کږول	کج کردن
کوزول	پایان کردن
ودول	ازدواج کردن

کول والا مصدرونه

مصدر	معنی
پاتی کول	معطل ساختن
پوری کول	پیش ساختن
څپه کول	دق ساختن
ورکول / راکول	دادن
پری کول	بریدن
پوکول	پف کردن
پخلاکول	آشتی کردن

PROPERTY OF ACKU 7779
PROPERTY OF ARIC Established 1989
www.libtool.com.cn

پښتو ټولنه

PROPERTY OF
ARIC
Established
1989

www.libtool.com.cn

[illegible]
د پوهنې مطبعه